

Preses relīze Nr. 1/2015

Jelgava, 07.07.2015.

Eiropas sadarbība attiecībā uz Energoefektivitātes līgumiem sabiedriskajās ēkās

Eiropas Savienības (ES) projekts „Kapacitātes stiprināšana attiecībā uz Energoefektivitātes līgumiem Eiropas pārejas tirgos” („Capacity Building on Energy Performance Contracting in European Markets in Transition”), saīsinājumā EnPC-INTRANS, ir veiksmīgi uzsākts 9 valstīs, t.sk. Latvijā, kur to īsteno biedrība „Zemgales reģionālā enerģētikas aģentūra” kopš 2015.gada marta.

Projekta ietvaros pašvaldību līmenī plānota ievērojama kapacitātes un zināšanu paaugstināšana attiecībā uz Energoefektivitātes līgumiem.

Energoefektivitātes līgumi (Energy performance contracting – EPC) ir nozīmīgs instruments enerģijas efektīvai izmantošanai pašvaldību / publiskajās ēkās un var nodrošināt risinājumus tādiem izaicinājumiem, ar kādiem saskaras pašvaldības: kā uzlabot/pārbūvēt ēkas, ja budžets ir nepietiekams vai ierobežots. Šim efektīvajam instrumentam, kas stabili tiek izmantots Eiropas rietumos, jāsasniedz daudz plašāks pielietojums Eiropas „pārejas tirgu” austrumu daļā.

Projekta mērķis ir palielināt Energoefektivitātes līgumu atzišanu tirgū publiskajā sektorā projekta dalībvalstīs un veicināt privātā sektora dalību inovatīvās finansēšanas shēmās investīcijām energoefektivitātei publiskajā sektorā. Tas tiks sasniegts, ieviešot liela mēroga kapacitātes veidošanas pasākumus vietējām varas iestādēm un maziem un vidējiem uzņēmumiem, lai kopīgi izveidotu un piemērotu pielāgotos Energoefektivitātes līgumu modeļus energoefektivitātes pakalpojumiem. Projekta ietvaros:

- Eiropas labākās prakses tiks pielāotas vietējiem apstākļiem un prezentētas saistītajām mērķa grupām (pašvaldībām, potenciālajiem Energoefektivitātes līgumu īstenotājiem – mazajiem un vidējiem uzņēmumiem partnervalstīs);
- Vietējo sabiedrisko iestāžu un mazo vidējo uzņēmumu apmācību vajadzības tiks izvērtētas intensīvā pušu dialogā, nodrošinot pamatu efektīvai apmācību koncepcijas un instrumentu izstrādei un ieviešanai, izmantojot advancētas tiešsaistes (on-line) tehnoloģijas Eiropas mēroga kapacitātes attīstībai;
- Topošie Energoefektivitātes līgumu piemērošanas treneri no katras partnervalsts tiks speciāli apmācīti intensīvā 3 dienu sesijā un attīstītās apmācību koncepcijas un instrumenti tiks demonstrēti nacionālos un starptautiskos sadarbības semināros, kā arī publicēti projekta mājas lapā. Apmācītie speciālisti 2016.gadā partnervalstīs

nacionālā līmenī īstenos bezmaksas vietējos apmācību pasākumus caur 3 *webināriem* interneta tiešsaistē un 1 semināru klātienē;

- Vismaz 50 apmācīti treneri un 3000 apmācīti eksperti saņems tiešu labumu no projekta un rūpēsies tālāk par Energoefektivitātes līgumu īstenošanas uzsākšanu un attīstīšanu partnervalstīs, nodrošinot enerģijas ietaupījumus vairāk kā 60 GWh/gadā pēc šī projekta ieviešanas;
- Sasniegtā ietekme no liela mēroga Energoefektivitātes līgumu veicināšanas un kapacitātes attīstības Eiropas tirgū tiks nepārtraukti novērota, izvērtēta un projekta rezultāti tiks izplatīti visās 28 ES dalībvalstīs;
- Nobeigumā katrā partnervalstī plānoti plaši informatīvie pasākumi (*road show events*), kā arī intensīva komunikācija par projekta aktivitātēm Eiropas līmenī dažādos partneru sadarbības tīklos.

Projekts galvenokārt orientēts uz publiskā/sabiedriskā sektora, Energoservisa kompāniju (ESKO) un projektu attīstītāju kvalifikācijas celšanu un Energoefektivitātes līgumu piemērošanas veicināšanu, īstenojot intensīvu pieredzes un zināšanu apmaiņu starp partneriem un speciālistu apmācību. Tas uzrunās arī nacionālos un reģionālos politikas veidotājus un tehniskās & finanšu institūcijas gan nacionālajā, gan reģionālajā un vietējā līmenī. Mērķis ir uzrunāt pašvaldības (politiskais un administratīvais līmenis), potenciālos Energoefektivitātes līgumu īstenotājus - ēku apsaimniekotājus, komunālos dienestus, mazos un vidējos uzņēmumus, esošās energoservisa kompānijas.

Šobrīd partneri izvērtē labākās prakses un piemērus - esošos Energoefektivitātes līgumu piemērošanas biznesa modeļus pastāvošajos Eiropas rietumu daļas tirgos.

Projekta partneri ir Vācijas Starptautiskās sadarbības Sabiedrība (GIZ) un Vācijas Bādenes-Wurtenbergas Klimata Aizsardzības un Enerģētikas Aģentūra (KEA), kā arī Eiropas Energoefektivitātes līgumu kompetences centri no Horvātijas (Enerģētikas institūts- Hrvoje Pozar), no Grieķijas (Atjaunojamo energo resursu un enerģijas taupības centrs - CRES) un no Slovēnijas (Savinjskas, Saleskas un Koroskas reģionu Enerģētikas aģentūra). Papildus piesaistīts E-apmācību kompetences centrs no Slovākijas (e-code) un galvenie partneri Energoefektivitātes līgumu veicināšanai vietējā līmenī Latvijā (Zemgales reģionālā enerģētikas aģentūra – ZREA), Serbijā (Pilsētu un pašvaldību apvienība), Rumānijā (Energoefektivitātes un Atjaunojamās enerģētikas aģentūra Ploiesti-Prahova) un Ukrainā (finanšu un tehnoloģiju kompānija „FIATU”).

Šobrīd Eiropas tirgū Energo servisa pakalpojumu un Energoefektivitātes līgumu pieprasījums no sabiedriskām iestādēm iedalāms trijos segmentos, ko projektā pārstāv partneri: izveidotie/pastāvošie tirgi (Vācija), jaunie tirgi (Horvātija, Slovēnija un Slovākija) potenciālie tirgi (Latvija, Grieķija, Serbija, Rumānija, Ukraina).



EnPC-INTRANS projekts saņem finansējumu gandrīz 2 milj. Eiro apmērā uz diviem gadiem no Eiropas Savienības Izpētes un Inovāciju programmas Horizon 2020 Granta Līguma Nr. 649639 ietvaros.

Īstenojot EnPC-INTRANS projektu, ZREA ievēros tās biedru pašvaldību un uzņēmumu intereses, ņemot vērā to viedokli un pieredzi un iesaistot projekta aktivitātēs. Tāpat ZREA sadarbosis ar citām institūcijām un uzņēmumiem, aicinot tos piedalītos vietējos pasākumos un semināros, lai sasniegtu projekta mērķus.

Informācijai

Energoefektivitātes līgums (EPC) – inovatīvs finansēšanas modelis energoefektivitātes realizēšanai sabiedriskajās ēkās vai infrastruktūrā, izmantojot enerģētikas ārpakalpojumus, ko sniedz Energoservisa kompānijas – ESKO. ESKO uzņemas atbildību par plānošanu, instalāciju, finansēšanu, darbību, pārvaldīšanu un nepieciešamo uzlabojumu optimizāciju. Energoefektivitātes līguma ietvaros ESKO ievieš projektu, lai sasniegtu energoefektivitāti un izmanto ienākumus no ietaupītās enerģijas izmaksām visa projekta izmaksu segšanai, t.sk. investīciju izmaksām. ESKO nesaņem maksājumu no klienta, ja Energoefektivitātes līguma projekts nesniedz gaidītos enerģijas ietaupījumus. ESKO sniedz izpildes garantiju klientam, pārnesot projekta tehniskos un finanšu riskus no klienta uz sevi. Kompensācija, ko saņem ESKO, balstās uz tās sniegumu, enerģijas ietaupījumu līmenis atspoguļo ESKO sniegumu. Energoefektivitātes līgums ir instruments, ar ko panākt sabiedrisko iestāžu infrastruktūras uzlabošanu, kam trūkst energo inženieru spējas, cilvēku spējas vai ieviešanas laiks, kapitāla finansējums, rika izpratne un tehnoloģiju informācija.

Sīkāka informācija par projektu sazināties ar ZREA projektu vadītāju Signi Mārtiņkristu: signe@zrea.lv / mob. tel. + 371 29539397